

Алозимні та морфологічні дослідження реальності двох видів прісноводних раків в межах *Pontastacus leptodactylus* (Eschscholtz, 1823) (Decapoda: Astacidae).

В.С. Костюк

Житомирський державний університет ім. І. Франка

Систематика європейських прісноводних раків родини Astacidae була і продовжує залишатись предметом наукової дискусії серед вчених-астакологів. Так, С.Я. Бродський в 70-х роках ХХ століття виділив вісім видів серед європейських раків, розбивши їх на два роди: широкопалих раків *Astacus* Fabricius, 1775 s. str. і довгопалих раків *Pontastacus* (Bott, 1950). Я.І. Старобогатов через 20 років пішов ще далі. Він вважає цілком реальною наявність 14 видів, класифікуючи їх на три роди, серед яких також і рід товстопалих раків *Caspiastacus* Starobogatov, 1995. Тоді, як згідно атласу європейських річкових раків, виданим в 2006 році, під редакцією Соуті-Гросет та Холдіч, в східноєвропейській фауні є тільки три види, кожний з яких за своїм систематичним об'ємом відповідає роду в розумінні Я.І.Старобогатова, тобто рак широкопалий *Astacus astacus* (Linnaeus, 1758), рак вузькопалий *A. leptodactylus* (Eschscholtz, 1823) і рак товстопалий *A. pachypus*.

Така поточна ситуація викликає найбільше протиріч серед вчених, які досліджують раків видового комплексу *Astacus (Pontastacus) leptodactylus*. Тому, метою нашого дослідження було встановити видовий склад роду *Pontastacus* в межах України.

Проведений алозимний і морфологічний аналіз довгопалих раків на території України доводить реальність двох досить чисельних, репродуктивно ізольованих симпатричних, але при цьому не симбіотичних видів: власне вузькопалого рака *Pontasctacus leptodactylus* і вугластого рака *P. angulosus*. В доповіді наводяться головні діагностичні ознаки, а також обговорюється поширення цих видів в межах України.